

מי שאחזו פרק שביעי גיטין

עה.

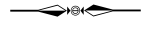
עין משפט גר מצוה

א ב מ"י פ"ו מהל'
 אבות הל' ז ופ"ג
 מהל' וזה ה"ו סגנון עשין
 מה ט"ו ע"ש א"ע קימן לח
 טע"ז:
 א ב ט"ו ע"ש ט"ו ספ"ד ז
 כג"ה:

מוסף רש"י

שלא בפניו. כגון זה
 שהיה נטמן ומשום דלמי
 לרעועא ארבע, דשגל
 בפניו הוא ובעל כרחו הוא,
 משום הכי אינטיקין ליה
 להלל ולקטוי (ט"ו). מאי
 דאיצטריך ליה תקין.
 ואי הוה נטמן לוקא הסה ולא
 הוה צע לקולטוהו הוה
 איצטריך להלל ולקטוי דבעל
 כרחו מהו נמיה (ט"ו).
 הוה זה גיטין והגייר
 שלי. כל הגייר אינו מעב
 לנפשו, אינה מגורשת.
 דכיון דהגייר של לא נתן
 לה כלום, דמלאו אומות
 פרוכות באייר (לעיל ב.).
 על מנת שתחזירי לי
 את הגיירי מגורשת.
 ומה דמננה על מנת
 להחזיר שמה מתנה (ט"ו).

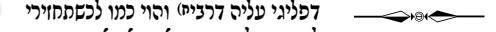

פסקי רי"ד

אמר רבא מתקנתו של הלל
 הרי זה גיטין ע"מ שמתני
 לי מאמיה וזו ונתנה בין לין
 מרעתו בין בעל כרחו
 מגורשת דמתנה בעל
 כרחו שמה מתנה וכי
 איצטריך ליה להלל
 לתקוני שלא בפניו אבל
 בפניו בין מרעתו בין שלא
 מרעתו היא נתינה; ת"ד
 הרי זה גיטין והגייר שלי
 אינה מגורשת ע"מ
 שתחזירי את הגייר הרי זו
 מגורשת ה"ש רישא ומ"ש
 סיפא פ"י דקס"ד דלא קניא
 גיטא עד שתחזירי לו את
 הגייר ונמצא דבעת קניית
 הגט לא יהיב לה מדי
 ורמנא אמר ונתן בידה

מכלל דבעלמא נתינה בע"פ ברחו לא היא נתינה. וא"ת דהשתא
 לא מפליג בין בפניו בין שלא בפניו דבעל עיניו בעל כרחו
 לא הוא נתינה א"כ למה היה נטמן כראשונה וי"ל דבפניו לא היה
 יכול לעיניו וי"ל מלמה מלקבלם כדי שיהיה הבית שלו וגם אם היה בפניו
 יעשוהו צ"ד לקבלם בעל כרחו א"ת וא"ת
 צבתי ערי חומה דהוי כפרעון חמוז
 דעליו לקבלם פשיטא דהוי פרעון
 דקדאמרין וי"ל הלוהו ציטוב לא יחזיר
 לו צמדבר משמע דציטוב יחזיר לו
 אפילו בעל כרחו וכן צהוב (ב"מ
 דף מט.) כי אמר ליה שקול זוזך לא
 הוה אפילו כשומר חנם ומה איצטריך
 הלל אוקן לתקן וי"ל דוקא בעלמא
 פשיטא דהוי נתינה שאין המלוה
 מפסיד בקבלת הפרעון אבל הכא
 דע"י הפרעון צריך להחזיר הבית
 וכן ע"י קבלתו הוה הגט גט לא הוא
 נתינה וא"ת גבי גט פשיטא דלא הוה
 נתינה ומה צריך ללמוד מתקנתו של
 הלל וכי אם יתן מתנה לחזירו יקבלנה
 בעל כרחו ואורי"ד ד"ל דכיון דלא
 לה ה"ו גיטין ע"מ שמתני לי מאמיה
 זו מלה דבעת צ"ד ועליו לקבלם
 והוה כמו צבתי ערי חומה וקמ"ל
 דאפ"ה צב"כ לא הוה נתינה:
**לאפוקי הכא דמעשה קודם
 לתנאי.** פ"י בקונטרס

הגהות הב"ח
 (א) רש"י ד"ה משום וכו'
 הסה דהוצרך:

מוסף תוספות

א. עד שיאמר ירודנה
 אני כיני שיש עליו כח
 הרין לקבלם. רש"י.
 ב. שכל זמן שתורגה
 לתת היא הוא מוכן
 לקבלם, והלכך הו"ל כמו
 שהוא חייב בקבלתם.
 רש"י. ג. ואע"פ שחלה
 הוא ברעת האשה. רש"י.
 לא נחלקו (רבא ורב פפא)
 אלא בגט על תנאי דמעשה
 הללו שהיא חייבת כדי
 להשלים תנאי דמו לחוב
 דדמו למתנה וביניא
 למידק האי עוונא מבית
 בבתי עיר חומה שהבית
 מכור אצלו מכירה גמורה
 אלא רחמנא אוקמיא
 אפידן ומש"ה דמי לחוב
 דדמי למתנה. ר"ן.
 ד. דהא אמר [נתת] מען
 שמעת ליה דאמר בעין
 תנאי קודם למעשה רבי
 מאיר הוא משמע דרבי
 חנינא בן גמליאל פליג
 אכולהו, לכן נראה לי
 דפליג אכולהו. מוס' קדושין
 סא. ה. לר"מ לא
 איצטריך, דבעי תנאי
 כפול, אלא. מוס' הרא"ש
 ע: ד"ה אלא.

מכלל דבעלמא נתינה בע"פ ברחו לא היא נתינה. וא"ת דהשתא
 לא מפליג בין בפניו בין שלא בפניו דבעל עיניו בעל כרחו
 לא הוא נתינה א"כ למה היה נטמן כראשונה וי"ל דבפניו לא היה
 יכול לעיניו וי"ל מלמה מלקבלם כדי שיהיה הבית שלו וגם אם היה בפניו
 יעשוהו צ"ד לקבלם בעל כרחו א"ת וא"ת
 צבתי ערי חומה דהוי כפרעון חמוז
 דעליו לקבלם פשיטא דהוי פרעון
 דקדאמרין וי"ל הלוהו ציטוב לא יחזיר
 לו צמדבר משמע דציטוב יחזיר לו
 אפילו בעל כרחו וכן צהוב (ב"מ
 דף מט.) כי אמר ליה שקול זוזך לא
 הוה אפילו כשומר חנם ומה איצטריך
 הלל אוקן לתקן וי"ל דוקא בעלמא
 פשיטא דהוי נתינה שאין המלוה
 מפסיד בקבלת הפרעון אבל הכא
 דע"י הפרעון צריך להחזיר הבית
 וכן ע"י קבלתו הוה הגט גט לא הוא
 נתינה וא"ת גבי גט פשיטא דלא הוה
 נתינה ומה צריך ללמוד מתקנתו של
 הלל וכי אם יתן מתנה לחזירו יקבלנה
 בעל כרחו ואורי"ד ד"ל דכיון דלא
 לה ה"ו גיטין ע"מ שמתני לי מאמיה
 זו מלה דבעת צ"ד ועליו לקבלם
 והוה כמו צבתי ערי חומה וקמ"ל
 דאפ"ה צב"כ לא הוה נתינה:
**לאפוקי הכא דמעשה קודם
 לתנאי.** פ"י בקונטרס

דר' מאיר ור' חנינא לא פליגי אלא
 בצפלות דקדאמרין הס טעמא
 דהוצרך לאומרם שאלמלא הם
 צממע שאף צחק כענן לא יחלו
 וקשה דפרק השוכר את הפועלים
 (ב"מ דף נד.) משמע צהדיח דפליגי
 רבנן נמי אר"מ צמעה קודם לתנאי
 גבי מתנה שומר חנם להיות כשאל"ל
 וא"ת צשלמא תנאי כפול ותנאי קודם
 למעשה והן קודם ללאו ילפינן שפיר
 מתנאי בני גד ובני ראובן מדנתכתיב
 בזה הענין שמע מינה צמעי בני הכי
 גוונא אבל שלא יהא מתנה על מה
 שכתוב בתורה ואפשר לקיימו ע"י
 שליח היכי ילפינן מהתם דקדאמרין
 בצמעות (דף עז.) דלמא צלאו הכי
 נמי מועיל תנאי אלא דהכי הוה מעשה
 דמייתי בקידושין צפרק האומר (דף
 סא.) הוה צענין זה שמע מינה דבעינן

תנאי ברבר אחר ובעשה קודם
 דנאי

ממש כי האי גוונא ואם בחקותי תלכו ואם תמצאו ושמעתם נמי רוב מנעות ע"י שליח ונראה להלכה כר"מ דבעי' תנאי כפול כו' דשמואל ורצ"ב בסמוך
 סברי כוותיה וכל הני דמתינתין איירי צמנאי כפול אע"ג דלא פירש דה"נ מוקי לה לקמן (טו.) צרייתא דכפליה לתנאי אע"פ שלא פירש וצבל ע"מ
 צב"כ כגון (סוכה מא.) ע"מ שתחזיריה לי דאתרוג וכיוצא בו צעי כפילות וצבל מוקס צענין תנאי כפול אלא דוקא צמתיין יין ופרועי ראש דהוי
 איסורי צפ' צבועת העדות (שבוט דף עז. ו.) והא דבעינן כפילות צבועת משום דהוי איסורא דליית ציה ממנואל דאיכא שאר וצכות וי"ל ועונה
 וכתובה והא דקדאמרין צירושלמי צפרק האומר (קדושין פ"ג ה"א) א"ר יוסי א"ר צון צבל אחר אית ליה לר"מ מכלל לאו אמה שומע הן והכא לית ליה ונראה
 להרצ"ר אלא דגרסינן צבל אחר לית ליה לר"מ וכו' והכא אית ליה ומשני ר' חנינא חומר הוא צערוה כלומר אע"ג דלא צבל תנאו ומן
 הרין תנאי צבל ומעשה קיים ומשום חומר אין הגט גט ולא הקידושין קדושין שאם קבלה קידושין מאחר לריכה גט משניהם צבתי איירי התם
 לעיל הקשה הרצ"ר אלא דכיון דבעינן תנאי כפול צביחו נשך (ב"מ דף עז. טו.) גבי אי קיימת דידך אנה דקאמר פטומי מילי בעלמא הוא משמע
 שאם התנה הוא כמו שהיא אמרה היה מועיל ואמאי הא לא כפליה לתנאי ואומר רבינו יצחק הא דנקט פטומי מילי' משום דלא מהני
 אפ"י לרבנן דר"מ ו' עניינים יש דיש מקומות דבעינן תנאי גמור ולר"מ תנאי כפול ויש מקומות דלא צענין אלא גליי דעת ויש מקומות
 דאפ"י גליי דעת לא צענין וצפ' האיך מקדש (קדושין דף מט: ד"ה צב"כ) מפורש: **אלא** אמר רבא משום דמעשה קודם לתנאי. לאו משום דלית ליה
 לרבא כל האומר על מנת כאומר מעכשיו דמי דהא הכי הילכתא דכרפישית לעיל (עד. ד"ה רב הונא) ועוד דצהדיח קאמר רבא וי"ל צהדיח אתרוג זה על
 מנת שתחזיריה לי החזירו ילא ואם לאו כאומר מעכשיו דמי היכי ילא והא לא חלה המתנה אלא כשהחזירו ולא אינו צידו ואין נראה לומר
 דהתם מיירי כגון שאמר מעכשיו דא"כ היה לו לפרש דצבריו ואע"ג דלא פירש נמי כפילות היינו משום דלא מפרש ליה צמשתניו
 אבל אי מיירי צאומר מעכשיו היה לו לפרש אלא שרצה רבא ליישב צרייתא זו אפילו כרבנן ורבינו א"ל לרבי אחיטא שפיר כדמסיק
 רב אחי ואורי נמי משמע לקמן צבוק פירקין (טו.) דסבר כרבי דקאמר הכל מודין צבל מנת שאלא חמה מגרתיקה דמעכשיו קאמר וכדכרבי
 כו' ומינין אין משם ראייה דלא מני' למימר איפכא הכל מודין דעל מנת לאו כאומר מעכשיו דמי דהא צבאם תנאי פליגי כ"ש צבל מנת דעדיף: